

ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SINIRLARI İÇİNDE ÇALIŞAN ÖZEL HALK OTOBÜSÜ VE MİNİBÜS ARAÇLARININ ÇALIŞMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Meclis Karar Numarası : 2017/206
Meclis Karar Tarihi : 14.09.2017
Yürürlüğe Girdiği Tarih : 20.09.2017

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1- Bu yönetmeliğin amacı; kentin toplu taşıma hizmetlerini kamu yararı ve kamu menfaati uyarınca vatandaşların ulaşım hizmetlerinden en kaliteli şekilde faydalanması için bir organizasyon altında bütünleştirmek temel ilkesine uygun olarak, toplu taşıma araçlarının, belediyenin yönetim, yürütüm ve denetiminde Ordu İl sınırları dâhilinde çalıştırılması esasları ile kaidelerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - Bu Yönetmelik, "Ordu Büyükşehir Belediyesine verilmiş olan görevin, toplu taşıma yetkisinin ve imtiyazının yerine getirilmesinde; yönetim, yürütüm ve denetim organizasyonu altında bütünleştirmek, yolcu taşıma kalitesini yükseltmek belediye, kooperatifler ve gerçek kişiler tarafından işletilen, toplu taşıma araçlarının koordinasyonunu sağlamak ve vatandaşların çağdaş toplu taşıma hizmetinden yararlanabilmesi amacıyla yönelik ilke ve usulleri" kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - Bu yönetmelik yasal dayanağını;

- a) 5216 Sayılı Kanununun 7. maddesinin (f) ve (p) bentleri ve 9. 10. maddeleri,
- b) 5393 Sayılı Kanununun 3. maddesi ile 15. maddesinin (f), (p) bentlerinden,
- c) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'ndan,
- d) 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'ndan,
- e) 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'ndan,
- f) 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Kanunu'ndan,
- g) 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu'ndan,
- h) 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunu'ndan,
- i) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'ndan,
- j) 4857 sayılı İş Kanunu'ndan,
- k) 5372 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'ndan,
- l) 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'ndan,
- m) 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunu'ndan,
- n) 4736 Sayılı Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal Ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu'ndan,
- o) 5378 Sayılı Engeliler Kanunu'ndan,
- p) 5187 Sayılı Basın Kanunu'ndan,
- q) 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'ndan,
- r) 6183 Sayılı Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkında Kanun
- s) 04 MART 2014 28931 Sayılı Aile Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Resmi Gazetede yayımlanan Ücretsiz veya İndirimli Seyahat Kartları Yönetmeliği'nden,

- t) 15.06.2009 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinden ve hükümlerinden
- u) İlgili Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararlarından alır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Belediye: Ordu Büyükşehir Belediyesini,
- b) İlçe: Akkuş,Altınordu,Aybastı,Çamaş,Çatalpınar,Çaybaşı,Fatsa,Gölköy,Gülyalı, Gürgentepe,İkizce,Kabadüz,Kabataş,Korgan,Kumru,Mesudiye,Perşembe,Ulubey, Ünye
- c) UKOME: Ulaşım Koordinasyon Merkezini,
- d) Belediye Meclisi: Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'ni,
- e) Belediye Encümeni: Ordu Büyükşehir Belediye Encümenini,
- f) Daire Başkanlığı: Büyükşehir Belediyesine bağlı Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'nı,
- g) OBBTUS: Ordu Büyükşehir Belediyesi Toplu Ulaşım Sistemini ifade eder.
- h) Araç: Özel Halk Otobüsü, Otobüs ve Minibüs
- i) Özel Halk Otobüsü: Ordu Büyükşehir Belediyesinin denetimindeki Toplu Taşıma Araçlarını,
- j) Otobüs: Yapısı itibariyle insan taşımak için imal edilmiş ve şoförü dâhil 9 kişiden fazla yolcu taşımaya uygun motorlu taşıtı,
- k) Büyük Otobüs: Sürücü dâhil 17 adetten fazla oturma yeri olan ve azami yolcu kapasitesi UKOME Kurul Kararıyla belirlenecek yolcu taşıyan aracı,
- l) Küçük Otobüs: Sürücü dâhil 10 ile 17 adet oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş aracı,
- m) Taşımacılık: İl ve İlçe Trafik Komisyonu, Encümen Kararları ve UKOME Kararları ile belirlenen hat ve güzergâhlarda yapılan yolcu taşımacılığı,
- n) Taşımacı: Otobüs, Minibüs ve Ticari İşleticisi olan gerçek ve tüzel kişileri,
- o) Tüzel kişilik: 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu'na göre gerçek kişiler tarafından kurulan taşımacı Kooperatifler, Şirketler, Odalar ve Birlikleri,
- p) Araç Personeli: Otobüs ve Ticari Minibüslerde görev yapan araç sürücüleri ile diğer yardımcı personeli,
- q) Güzergâh İl ve İlçe Trafik Komisyonu, Encümen Kararları ve UKOME Kararları ile taşımacılığın başladığı kalkış noktası ile bittiği varış noktasındaki yerleşim yeri,
- r) Taşımacılık Güzergâhı: İl ve İlçe Trafik Komisyonu, Encümen Kararları ve UKOME Kararları ile hat kodları belirli, taşımacılığın başladığı kalkış noktasından bittiği varış noktasına kadar ara duraklar dâhil takip edilen yolu,
- s) Denetleme Görevlisi: Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığı Zabıta Müdürlüğü, Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'nca görevlendirilen Toplu Taşıma Araçları Denetleme Görevlileri ile Jandarma ve Emniyet Teşkilatı görevlileri,
- t) Çalışma Ruhsatı: Belediye Meclisinin kabul ettiği tarife ile taşımacılara Daire Başkanlığınca verilen belgeyi,
- u) Araç Ruhsat Numarası: Taşımacılık yapan bütün araçlara Daire Başkanlığı tarafından verilen bölgesel kodlu numarasını,
- v) Toplu Taşıma Sürücü Kartı: Ruhsat Ve Denetim Şube Müdürlüğü Eğitim Birimi tarafından toplu taşıma araçları sürücülerine formasyon eğitimi sonrasında başarılı olanlara verilecek Elektronik Sürücü Kartını,
- y) Ücret Tarife Cetveli: Toplu taşıma araçlarının uymaları gereken UKOME tarafından belirlenen ücret tarifesini,

- z) Zaman Tarife Cetveli (ORER): Toplu taşıma araçlarının uymaları gereken Daire Başkanlığınca belirlenen taşıma faaliyetlerini zaman yönünden düzenleyen, elektronik ortamda Basın Yayın Yolu ile yayımlanan ve uyulması zorunlu cetveli,
- aa) Hat Kodu: Büyükşehir Belediyesine bağlı Daire Başkanlığınca belirli sisteme göre verilen kodları,
- va) Hat Sorumlusu: İşletme Şefi, Hat Amiri, Hareket Amiri ve Daire Başkanlığınca izin verilen noktalarda sadece kendi kooperatifine ait araçların sevk, idare ve denetimini yapan Kooperatif Sorumlusunu,
- vb) Ring Hat: İlk ve son durağı aynı olan, aracın kalktığı yer ile döndüğü yer aynı olan hat,
- vc) İşletme Süresi: İmtiyaz şeklinde olmayan ihale ile ve/veya sözleşme ile belirlenen süreyi,
- vd) İşletme Yılı (Takvim Yılı): Ocak ayı başından başlayan ve o yılın aralık ayının son gününe kadar geçen süreyi,
- ve) Sözleşme (Protokol): Büyükşehir Belediye Başkanlığının yetkili kıldığı personel ile işletici arasında bu yönetmelik hükümleri ve çıkarılacak talimatlara uygun biçimde, çalışma şartlarını ve toplu taşıma ile ilgili genel şartları uyacağını belirten belge,
- vf) Yolcu: Aracı kullanan sürücü dışında araçta bulunan kişi/kişileri,
- vg) Durak: Toplu taşıma hizmeti veren taşıtlarının yolcuları bindirmek ve indirmek için durakladıkları işaretlerle belirlenmiş yeri,
- vh) Kent (Şehir): Ordu Büyükşehir Belediyesinin (mücavir alanlar dâhil) sınırları içinde kalan bölgeyi,
- vi) Gerçek Kişilik: Özel otobüs işleticiliğini kendi nam ve hesabına yapan ve herhangi bir kurum veya kuruluşa bağlı olmadan çalıştırmayı yapan kimseleri,
- vj) Yolcu Aktarma: Yolcuların seyahatleri esnasında aynı biletle bir toplu taşıma aracından, diğerine binerek yolculuğunu tamamlamasını,
- vk) Hareket Memurluğu: Toplu Taşıma Daire Başkanlığı bağlı Hareket Memurlarını ifade etmektedir.
- vl) Araç Uygunluk Komisyonu: Ruhsat ve Denetim Şube Müdürü, Trafik Zabıta Şube Müdürü, Tekniker, Makine Mühendisi ve bir ilgili oda temsilcisinden oluşan beş kişilik komisyonu,
- vm) Araç Uygunluk Belgesi: Kapsam kısmında adı geçen araç işleticilerinin araçları için bu yönetmelik hükümlerine göre tespit edilen ve araç uygunluk komisyonundan alacakları özel toplu taşıma aracı tespit ve uygunluk belgesi, (Ek-1, Ek-2)
- vn) Ticari Araç Devir (Tahsis) Belgesi: Aracın kimin üzerine kayıtlı olduğunu gösteren belge olduğu gibi, ticari plaka satın alacak kişilerin bu yönetmelikte belirtilen ticari araç alış-satış işlemi için aranan belgeyi, (Ek-8)
- vo) Rotasyon: Tüm toplu taşıma araçlarının çalıştıkları hatlarda Toplu Taşıma Şube Müdürlüğü, tüzel kişilik ve kooperatiflerle ortak yapılacak çalışma ile değişmeli çalışma biçimini,
- (2) Bu yönetmelikte yer almayan ve açıklanmayan diğer hususlar için ilgili kanun ve yönetmeliklerde kullanılan tanımlar geçerlidir.

Yönetim, Yürütüm Ve Denetim

MADDE 5 - Toplu taşıma araçları işletmecilerinin ve sürücülerinin sorumluluğu altında, Büyükşehir Belediyesinin Yönetim, Yürütüm ve Denetimine bağlı olarak; bu yönetmelik esaslarına ve belediyenin diğer talimatlarına göre çalışırlar.

Sorumluluk

MADDE 6 - (1) Toplu taşıma araçlarının sahipleri, sürücü ve personeli sistem içerisindeki her türlü faaliyetleri nedeni ile doğacak mali, hukuki ve cezai sonuçlardan kendi sorumluluk alanları dâhilinde sorumludur. Bu nedenle Belediye ye herhangi bir sorumluluk atfedilemez.

(2) Bu yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) İşletmeciler kurumsal bir yapı içinde (şirket, kooperatif, dernek gibi tüzel kişilik çatısı altında) faaliyet göstereceklerdir.(Elektronik Bilet Uygulamasına geçilen yerlerde)
- b) İşletmeciler tarafından oluşturulan / yetkilendirilen kurumsal yapı (kooperatif, şirket) idarenin muhatabı olacaktır.
- c) Esnaf, araçları ve personelinin taşımacılık sırasında doğan her türlü mali, hukuki ve cezai konularından sorumludur.
- d) Belediye'nin kusurlu olduğu tespit edilen olaylar hariç olmak üzere, esnafın üçüncü kişilere vermiş olduğu maddi ve manevi zararlardan mahkemelerce belediyenin sorumluluğunu doğuracak adli ve idari işlemlere ilişkin oluşacak tazminat hükümlerinde belediyenin ilgili esnafa rücu hakkı saklıdır.
- e) İşletmeciler tarafından oluşturulan tüzel kişilik ile belediye arasında yapılan sözleşmeler(protoKol), anlaşmalar veya varılan mutabakatlar tüm işletmeciler için bağlayıcı olacaktır.
- f) Kanuni ikametgâh adresi esnafın Belediye'ye yapacağı bildirim beyanı ile değiştirilebilir. Belediye'ye yapılmayan bildirimler adresin değiştiği anlamına gelmez. **(7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 21, 21/2 ve 35 maddeleri uygulanır.)**

İKİNCİ BÖLÜM

Taşımacılığa Katılma, Çekilme, Çıkarılma, Ruhsat İptali, Devir ve Sigorta Zorunluluğu

Taşımacılığa katılma

MADDE 7 - (1) Ordu Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde özel toplu taşıma aracına dönüşen işleticiler. Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı tarafından belirlenen günde aracını, özel toplu taşıma aracı belgesi ile birlikte Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı garajına veya Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığınca uygun bulunan yere getirmek zorundadır.

(2) Araç, teknik bir komisyon tarafından Ek-1'de bulunan araçlarda aranacak olan teknik özellikleri gösteren esaslara göre Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'na incelenir. İnceleme sonunda aracın yeterli görülmesi halinde Uygunluk Belgesi (Ek-2) verilir.

(3) Araç, ilk incelemede uygun bulunmamışsa, Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı tarafından tespit edilen eksiklikler yazılı olarak işleticilere iletilir. İşletici 15 (on beş) gün içerisinde eksikliklerini tamamlayarak aracını ikinci defa yeterlilik açısından kontrol ettirir. Eksikliklerin giderildiğinin anlaşılması halinde uygunluk belgesi verilir. Aksi halde araca Uygunluk Belgesi verilmeyerek aracın çalışmasına izin verilmez.

(4) Uygunluk Belgesi olan özel toplu taşıma aracına çalışma ruhsatı verilir ve her yıl Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'na araçların ruhsatları vizelenir.

(5) Araç yenileme ve devir işlemlerini zamanında yaptırmak zorundadır ve Çalışma Ruhsatı olmadan hatta çalışamaz.

(6) İşleticiler Çalışma Ruhsatına aracın özelliklerini ve işleticisine ait bilgileri işletmek zorundadır. Bu bilgileri işletmeyenlere yönetmelikte belirlenen ceza uygulanır. Ayrıca işleticiler çalışma ruhsatlarını araçlarında bulundurmamak zorundadırlar. Çalışma Ruhsatında tahribat ve değişiklik yapamazlar. İşleticiler sürücü adlarını ve daha sonra yapacakları değişiklikleri zamanında Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'na bildirmek zorundadır.

(7) Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı, teknolojinin getirdiği her türlü yeniliği özel toplu taşıma araçlarında uygulama hakkına sahiptir. Bu yeniliklerin şartnamede belirtilmiş olması gerekmez.

(8) İl, İlçe Trafik Komisyonu ve Encümen Kararları ile Ticari Plaka Hak Sahipleri Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın Karayolu Düzenleme 9. Bölge Müdürlüğü'nden almış oldukları D-4 Yetki Belgelerini ibraz edenlere Belediye Çalışma Ruhsatı yönetmelikte belirtilen şartları yerine getirenlere 5 (beş) yıllık olarak verilir. Yıllık vize yapılır. Yeni M plaka alacaklarda UKOME Kurulu tarafından belirlenen kriterler doğrultusunda işlem yapılacaktır.

(9) 100 Km aşmayan iller arası taşımacılık yapanlara UKOME Üst Kurulu tarafından alınacak kararlar doğrultusunda işlem yapılacaktır. (Kararı olan araçlara Belediye Çalışma Ruhsatı Ruhsat ve Denetim Şube Müdürlüğü tarafından 5 (beş) yıllık olarak verilir.)

Taşımacılıktan Çekilme ve Çıkarılma;

MADDE 8 – (1) Taşımacılıktan çekilme ve çıkarılma aşağıdaki nedenlerden biri ile olur:

- a) İşleticinin hiçbir hak talep etmeden kendi isteğiyle veya herhangi bir nedenden dolayı aracını trafikten çekmesi, bu halde trafikten çekilen aracın sahibi en geç 18 ay içinde yeni (başka) bir aracın kaydını yaptırmak zorundadır. Bu hakkını kullanmayan kişi tüm haklarını kayıp eder.
- b) Aracın tescil ve trafik belgelerinin iptali veya teknik kontrolünün artık yapılamayacağına tespit edilmesiyle,
- c) 9. maddedeki ruhsat iptalini gerektiren cezai işlemlerin uygulanmasıyla,
- d) İşleticinin ölümüyle, varislerin en geç 90 (doksan) gün içinde Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'na başvuramaları ve taleplerini bildirmemeleri halinde,
- e) Araçların yaşını doldurmasına rağmen 90 (doksan) gün içinde yeni aracın ikame edilmemesi durumunda, faaliyet süresince araçlar 20 (yirmi) yaşından büyük olmaması şarttır.
- f) OBBTUS kapsamında çalışan toplu taşıma araçlarına 1. Madde hükümleri uygulanmaz.

(2) Çekilme ve çıkarılma hallerinde ruhsat bedelleri dâhil olmak üzere işleticilere hiçbir şekilde geri ödeme yapılmaz.

Ruhsat İptali

MADDE 9 – (1) İşletici bu yönetmelikteki yükümlülükleri yerine getirmediği takdirde aşağıdaki aşamalara göre hakkında işlem yapılır.

- a) Karşılığında sadece para cezası veya parka çekilme cezaları bulunan suçlar nedeniyle bir işletme yılı içinde 20 (yirmi) den fazla 20.Maddede belirtilen para cezası alan aracın ruhsatı iptal edilir.
- b) Sahte bilet satan, bastıran, kullanılan Elektronik Ücret Toplama Sistemini herhangi bir şekilde çalıştırmayan ve/veya çalışmasına engel olan, işleticinin ruhsatı derhal iptal edilerek hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunulur.
- c) Kendi durağında rotasyon programı uygulanması halinde bu programa uymayan araçların 10 (on) defa aynı suçu işlemesi halinde aracın ruhsatı iptal edilir.
- d) Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'nın vereceği günlük hareket programına gün içinde uymama suçunun bir yıl içinde 20 (yirmi) defa işlenmesi halinde aracın ruhsatı iptal edilir.
- e) İşletmecilerin tespit edilen tarife fiyatlarını veya hatlardaki herhangi bir uygulamayı bahane ederek, araçları servisten alıkoymaları, toplu direniş ve gösteri yapmaları, araçları yavaş sürme gibi işi yavaşlatma eylemlerini yapmaları halinde çalışma ruhsatları iptal edilir.
- f) Belirlenen çalışma ruhsatı harcı bedelinin süresi içinde veya işletme yılı içerisinde cezalı olarak ödenmemesi halinde aracın çalışma ruhsatı iptal edilir.

(2) Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı tarafından alınacak ruhsat iptali kararı UKOME Genel Kuruluna sunulur. UKOME Genel Kurulunda ruhsat iptali kabul edildiği takdirde işleticiler, Belediyeden hiçbir hak talep edemez ve uğradığı zararı hiçbir şekilde isteyemezler.

Araç Devretme ve Yenileme

MADDE 10 – Belediyeden Çalışma Ruhsatı almış özel toplu taşıma aracı sahibi veya sahipleri belediyeye başvuru yaparak ticari araç devir (tahsis) belgesi Toplu Taşıma Dairesi Başkanı'nın onayı alındıktan sonra aracın noter satışını ve Emniyet Trafik Tescil Şube Müdürlüğü'nden devrini yapabilirler veya ortak alabilirler. Belediyeye başvurmadan ve Ticari Araç Devir (tahsis) Belgesi alınmadan yapılan satışlarda satın alan bu satıştan, ortak almalarda ortak, bu hisse devrinden dolayı hak sahibi olamaz. İş bu yönetmelikteki şartların da yerine getirilmesi zorunludur. Devir, satışta ve ortak almada Ticari Araç Devir (tahsis) Belgesi alınması için takip edilecek işlemler sırasıyla;

- a) Aracı Çalışma Ruhsatlı Olarak Almak İsteyenler (Devir-Ortaklık):
  - aa) Dilekçe. (Devir ile birlikte model değişikliği yapılacaksa dilekçede belirtilir)
  - ab) Nüfus cüzdan sureti ve ikametgâh senedi.
  - ac) Yeterli sürücü belgesi fotokopisi. (devir ve ortak almalarda aracı kendi kullanmayacaksa istenmez)
  - ad) Ticari Taşıt Kullanma Belgesi. Bu belge kursiyer kartı ve geçici taşıt kullanma belgesi ile onun fotokopisi alınır. Daha sonra asıl olan dosyasına konur. (devir ve ortak almalarda aracı kendi kullanmayacaksa istenmez)
  - ae) Ortak almalarda da aynı evrak tamamlanır. (Tüm ortaklar için geçerlidir)
  - af) Ordu Büyükşehir Belediye sınırlarında en az 2 (iki) yıl ikamet etme zorunluluğu vardır.(İlk defa M ve D ticari plaka alanlardan istenir)
  - ag) Adli sicil kaydı. (TCK' nın 103, 104, 109, 188, 190, 191, 227, 225, 226, 223, 105, 102, 141, 179, 157, 142 ve 5326 sayılı kabahatler kanununun 35. maddesindeki suçlardan affa uğramış olsa bile hüküm giymemiş olmak)
  - ah) UKOME kararı ve ihale ile ilk defa toplu taşıma izin belgesi alan özel ve tüzel kişiler yukarıda belirlenen evrakları tamamlamak zorundadır.
- b) Aracı Çalışma Ruhsatlı olarak satmak isteyenler (Devir-Ortaklık):
  - ba) Dilekçe,
  - bb) Belediye ile ilgili tüm borç ve cezaların ödendiğine dair Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı'ndan alacakları borcu yoktur belgesi,
  - bc) Belediye Çalışma Ruhsatının aslı (daha önce ilçe veya belde belediyesi vermemişse istenmez), Trafik ruhsatlarının fotokopisi ile her iki mükellef Belediye Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'na başvurularını yaparlar. Gerekli inceleme Ruhsat ve Denetim Şube Müdürlüğü'nce yapıldıktan sonra araç uygunluk belgesi için Teknik Komisyona gönderilir. Uygunluk Belgesi alındıktan sonra Ticari Araç Devir (tahsis) Belgesi verilir.
- c) Ticari Araç Devir (Tahsis) Belgesi alan kişi:
  - ca) Noter satışı (Noter Tasdikli)
  - cb) Trafik ruhsatının fotokopileri
  - cc) Trafik sigorta poliçelerinin fotokopileri
  - cd) Plaka yazılı vergi levhası fotokopisi
  - ce) Sosyal Güvenlik kaydı ile ilgili yazı veya kayıt fotokopisi
  - cf) İlgili oda kayıt belgesi
  - cg) 2 adet resim
  - ch) Toplu Taşıma İzin Belgesi almaya hak kazanan özel ve tüzel kişilerin araçları çalışmaya başladığında yukarıdaki belgeleri tamamlamak zorundadır.(İlk defa alanlar için)
  - ci) Devir almak isteyen kişi veya kişiler Toplu Taşıma Araçları Yönetmeliği'ne uyacaklardır. Tüm bu evraklar tamamlandıktan sonra Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'na teslim edilirken Yönetmeliğin belirlediği durak kullanım ücreti ile yönetmelik

hükümleri gereği alınması gereken tüm bedeller tahsil edilir. Tüm bu işlemler bittikten sonra Belediye Özel Toplu Taşıma Aracı Çalışma Ruhsatını, aracı alan kişi veya kişiler adına düzenler. Ticari Araç Devir (tahsis) Belgesi aldığı tarihten itibaren 30 (otuz) iş günü içinde evraklarını tamamlamayan alıcı kişi veya kişilere Yönetmeliğin 20. Maddesindeki cezai hükümleri uygulanır ve Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'na 30 (otuz) günlük ek bir süre verilir. Bu süre zarfında evraklar tamamlanmadığı takdirde Çalışma Ruhsatı askıya alınır ve aracın hattında çalışmasına izin verilmez. Evraklar tamamlandığı takdirde Özel Toplu Taşıma Aracı Çalışma Ruhsatı düzenlenir.

- d) Belediyeden izin almadan yapılan devirlerde veya ortak almalarda yapılacak işlemler:

Belediye Ticari Araç Devir (tahsis) Belgesi almadan özel toplu taşıma araçlarının devir ve satışının yapıldığının tespiti halinde gerekli zabıt düzenlenerek Encümen'e sunulur. Encümen, para cezası ile Ticaret ve Sanattan men cezası ve devir ücretinin ödenmesi yönünde karar alır. Durak ve güzergah kullanım ücretinin ödendiğini gösterir vevne alındısının ibrazı halinde aracın çalışmasına izin verilir. Devir için istenen belgelerin tekâmül ettirilmesi için araç sahibine 30 (otuz) gün süre verilir. Bu süre zarfında evraklar tamamlanmadığı takdirde Özel Toplu Taşıma Aracı Çalışma Ruhsatı en çok 150 gün süre ile askıya alınır ve aracın çalışmasına izin verilmez. Evraklar tamamlandığı takdirde Özel Toplu Taşıma Aracı Çalışma Ruhsatı düzenlenir. Sonradan, evraklarda aracı alan kişinin durumunun yönetmelikte aranan şartlara aykırılığının tespiti halinde Özel Toplu Taşıma Aracı Çalışma Ruhsatı Belediye Encümeni tarafından iptal edilir. Bu süreler sonunda evraklar tamamlanmadığı takdirde Toplu Taşıma İzin Belgesi Belediye Encümen kararı ile iptal edilir. Durak ve güzergah kullanım ücreti iade edilir.

(e) Dönüşüm ve dönüşümün özendirilmesi

Minibüsten ve Mevcut Özel Halk Otobüslerinden otobüse dönüşüm ve dönüşümün özendirilmesi kapsamında; UKOME Genel Kurulu gerekli şartları oluşturarak dönüşüm işlemi için kararlar alabilir. Dönüşüm ve birleştirmelerde durak ve güzergah kullanım bedeli alınmaz. (Kooperatif veya şirketleşmelerde)

f) Veraset Yoluyla intikallerde yapılacak devir işlemleri;

fa) Ruhsat sahibinin ölümü halinde mahkemeden alınacak veraset ilamında yazılı varislerin, bir yıl içerisinde noterden alınan muvafakat ile varisler adına devri yapılabilir. Varisler dilerlerse haklarını 3'üncü kişilere satış veya devir edebilirler.

fb) İşletme ruhsatının varisler adına tanzim edilmesi halinde devir temlik ücreti alınmaz, model yaşı aranmaz. Varisler isterlerse şoför çalıştırabilirler. Bu durumda kendilerinde sürücü belgesi ve SRC Belgesi şartı aranmaz. 3'üncü kişilere yapılan devirlerde devir temlik ücretinin tamamı alınır.

fc) Mirasçılar yönetmeliğin 10. Maddesinin 1. Fıkrasında belirtilen evrakları tamamlamaları gerekir. Mirasçılar için gerekli belgeleri istenirken yönetmelikte belirtilen ticari olarak ek iş yapmama, Sürücü Belgesi, Ticari Taşıt Kullanma Belgesi şartları aranmaz. Bu durumda mirasçılar araçlarını kullanacak kişinin Sürücü Belgesi, Toplu Taşıma Sürücü Kartı ve Ticari Taşıt Kullanma Belgelerini Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'na teslim etmek zorundadır. Mirasçılar her şoför değişikliğinde, bu belgeler dosyasına konulmak üzere Ruhsat ve Denetim Şube Müdürlüğü'ne bildirim yapmak zorundadır.

fd) Varisler arasında anlaşmazlık halinde Belediye Hukuk İşleri Müşavirliği'nin görüşleri doğrultusunda işlem yapılır.

g) İcra marifeti ile satış işlemleri;

İcra marifeti ile plaka devri yapılması halinde “ M-D ve otobüs Çalışma hakkını İcra yolu ile alanlar Belediye Çalışma Ruhsatını 1(bir) ay içerisinde almak zorundadır. İcra yolu ile ticari plaka çalışma hakkı alanlar Özel Toplu Taşıma Araçları Yönetmeliği'nde belirtilen belgeleri tamamlayarak Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı'na müracaat eder, Belediye Çalışma Ruhsatını alırlar. 1(bir) ay içerisinde Belediye Çalışma Ruhsatını almayanların Ruhsat ve Denetim Şube Müdürlüğü'nün tespiti üzerine Belediye Encümeni tarafından çalışma ruhsatı iptal edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HAT, RUHSAT, UYGUNLUK BELGELERİ, DURAK KULLANIMI ve ÜCRET TARİFELERİ

Özel Toplu Taşıma Araçlarından Alınacak Ücretler ve Çalışma Ruhsatı;

MADDE 11 - (1) Özel Toplu Taşıma Aracı Hat Tahsis Ücreti:

- Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından belirlenen ücret tarife cetveli hükümleri uygulanarak alınır.
- İhale sureti ile toplu taşıma izni verilen araçlardan alınan Özel Toplu Taşıma Tahsis karşılığı alınan ihale bedelidir.

(2) Çalışma Ruhsat Ücreti:

- Özel toplu taşıma araçlarına verilen çalışma ruhsatları beş (5) yıllık olup, Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından belirlenen "Ücret Tarife Cetveli" ücreti ödenerek her yılın ocak, şubat ve mart ayı sonuna kadar vizeleme işlemi yapılır. Her yıl Ocak, Şubat ve Mart ayları içerisinde vizeleme işlemi yaptırmayanlara cezai yaptırım uygulanır. Vize yaptırmadan hatlarda çalışamaz

(3) Araç Uygunluk Belgesi Ücreti:

- Araç Uygunluk Belgesi ücreti Belediye meclis fiyat tarifesinde belirlenen bedelidir. Uygunluk Belgesi yeni araç girişlerinde, araç değişikliklerinde ve yapılan kontrollerde tespit edilen eksiklikler üzerine denetim görevlilerince tutulan tutanak üzerine Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı tarafından uygunluk komisyonuna sevk edilir.

(4) Güzergâh ve Durak Kullanım Ücreti

- Belediye Meclisi tarafından belirlenen fiyat tarifesi cetvelindeki belirlenen ücret alınır. Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı tarafından devri uygun görülen araçların durak ve güzergâh bedeli olarak yeni işleticisinden alınacak ücrettir.
- Yukarıda belirtilen ücretleri ödeyenlere Belediye tarafından "Özel Toplu Taşıma Aracı Çalışma Ruhsatı" verilir. Ruhsatlara aracın özellikleri ve aracın işletici/işleticileri ile ilgili bilgiler işlenir. Belediye tarafından tanzim olunacak, çalışma ruhsatında yer alan bilgiler doğru ve noksansız olarak işletici tarafından Belediyeye bildirilir. Doğru bilgi vermediği sonradan anlaşılan işleticiler hakkında bu yönetmelik uyarınca cezai işlem uygulanır. Çalışma Ruhsatı üzerinde herhangi bir tahrifat yaptığı anlaşılan işleticilerin ruhsatları iptal edilir ve araçların çalışmasına son verilir.

Sefer Cetveli

MADDE 12 - (1) Araçlar UKOME tarafından belirlenen güzergâhlarda, belirlenen sürelerde, her hatta tanınan kontenjan sayısına ve ihtiyaca göre rotasyonlu olarak çalışacaklardır. Rotasyon listeleri ve Hatların çalışma saatleri, yazlık, kışlık, her günlük, sadece iş günleri, İş günleri-Cumartesi, Cumartesi – Pazar, Pazar ve Resmi Tatil günleri için ayrı ayrı olarak hazırlanır. Daire Başkanlığınca onaylandıktan sonra 15 gün önce ilgili birimlere gönderilir. Bu

listeler www.ordu.bel.tr web adresinde yayınlanarak yürürlüğe konulur. Toplu taşıma araçları taşımacı ve sürücü personeli, çalışacağı hat ve sırasını İşletme biriminde ilan edilecek bu listelerden öğrenmek ve tatbik etmekle yükümlüdür. Toplu taşıma araçları sürücü personeli bu programa uymak ve uygulamak zorundadır. Rotasyon haricinde çalışma yapılamaz.

(2) Taşımacı veya vekili durumundaki sürücü personel, görev almak ve çalışacağı hattın servis ile hareket saatlerini yazdırmak için Hareket Amirliğine gittiğinde, Sürücü Belgesini, Belediye Sürücü Kartını, Trafik ve Çalışma Ruhsatlarını görevliye ibraz etmek zorundadır. Bunlardan bir veya bir kaçının eksik olması halinde, eksiklik tamamlanıncaya kadar görev verilmez ve bu durum hakkında rapor tutulur.

(3) Taşımacı; sefere başlamadan önce, aracının iç ve dış temizliğini, talimatlara aykırı aksesuar, afiş, duyuru ve çeşitli yazılar bulunup, bulunmadığını, iç donanımı ile dış kısımlarını, camlarını ve koltuk aralarını mutlaka kontrol etmek zorundadır. Hareket Amirliği personeli, İşletme personeli ve denetim görevlilerinin kontrolü esnasında eksiklik görülmesi halinde eksiklik giderinceye kadar araca çalışma izni verilmez.

(4) Taşımacı veya taşımacı adına sürücü personel makul mazeretleri sebebiyle rotasyon listesinde taşımacılık yapamayacakları durumlarda en az 1 (bir) gün önceden (ancak, acil ve mücbir mazeretler halinde bu şart aranmamakla beraber koşulu aranacaktır) yazılı olarak Daire Başkanlığına başvurmaları halinde kendilerine belirli sürelerde izin verilir.

(5) Tüm Resmi tatil günlerinde de çalışması zorunludur.(Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı tarafından izin verilen araç sayısı kadar)

(6) Savaş durumu, seferberlik hali, olağanüstü hal uygulaması, deprem, sel baskını gibi doğal afetler Daire Başkanlığı lehine mücbir sebep kabul edilir. Bu gibi durumlarda Daire Başkanlığı tarafından işleticiye yapılacak yazılı bildirimle araçlar Daire Başkanlığının emrine tahsis edilir ve herhangi bir ücret talep edilemez.

Seyrüsefer İle İlgili Kurallar

MADDE 13 - (1) Hatların çalışma saatleri ile ilgili düzenleme Daire Başkanlığınca belirlenir. Araçlar güzergâhını tamamlamak zorundadır. Çalışma saatleri içerisinde araçlar güzergâh dışına kesinlikle çıkamaz ve mazeretsiz olarak güzergâhını terk edip yolcuların mağduriyetine sebebiyet veremez. Araçlar çalışma saatlerine uymak zorundadır ve mazeretsiz olarak hattan çıkamaz. Zorunlu hallerde (yolların trafiğe kapalı olması vb. gibi) Daire Başkanlığına veya 444 10 52 Belediye Çağrı Merkezine telefonla veya bizatihi haber verilir ve geçici izin alınır. Geçerli mazereti olmak kaydıyla hattı terk edenler yolcuların mağdur olmaması için toplu taşıma araçlarından birini Daire Başkanlığı bilgisi dâhilinde hatta koymak zorundadır. Güzergâhı dışında yolcu alamaz.

(2) Araçlar Daire Başkanlığının belirlemiş olduğu Terminallere ve Daire Başkanlığı tarafından belirlenen peronlara giriş yapmak zorundadır. Hatta çalışan araçların terminallerdeki peronları ve kalkış noktası dışında bekleme yapması yasaktır.

(3) Belediyece düzenlenen “yolcu durakları” dışında yolcu alınamaz veya indirilemez, duraklarda durak başına yanaşmadan yolcu alınamaz ya da indirilemez ve trafiği aksatacak biçimde yol ortasında durmak suretiyle yolcu indirip bindirilemez.

(4) Yolcu ve araç güvenliğini tehlikeye düşürecek şekilde araç kullanılamaz. Araçlar kapıları açık durumda trafikte seyredemez. Kanunlarca belirlenmiş hız sınırı aşılamaz. Sürücüler seyrüsefer esnasında trafik güvenliği açısından yolcularla gereksiz sohbet edemez.

(5) Seyrüsefer esnasında araçlar güzergâh başlangıç noktasından bitiş noktasına yolcuları Orer’de (hareket saati) belirlenen en kısa sürede götürmek zorundadır. Araçlar rekabet veya diğer sebeplerle mücbir sebepler hariç Daire Başkanlığınca belirlenen kıta (durak) geçiş sürelerine uymak zorundadır.

- (6) Seyrüsefer sırasında, duraklarda yolcu almak veya indirmek dışında bekleme yapılamaz. Mücbir sebepler hariç (ilgili personele haber vermek kaydı ile) güzergâh üzerinde herhangi bir sebeple vakit geçirmek yolcu beklemek sebebiyle gereksiz bekleme yapılamaz.
- (7) Sürücü ve işletmeci araçlarda ve duraklarda çığırkanlık yapmak suretiyle yolcu toplayamaz.
- (8) Seyrüsefer esnasında sürücüler herhangi bir sebeple yolcuları yanlış bilgilendiremez ve mağdur edemez. Sürücülerden kaynaklanan herhangi bir sebeple yolcunun mağdur olması durumunda, yolcunun mağduriyeti sürücü tarafından giderilir.
- (9) Toplu taşıma araçları varış noktasına gidişte kendi sınırlı sorumlu olduğu bölgede İl, İlçe Trafik Komisyonu, Encümen Kararları ve UKOME tarafından belirlenen güzergâhı üzerindeki belirlenen duraklardan yolcu alır, indirir bir başka sınırlı sorumlu kooperatifin sınırlarından yolcu alamaz, sadece kendi sorumlu olduğu bölgeden almış oldukları yolcuları indirir. Varış noktasından kalkış noktasına dönüşte ise UKOME tarafından belirlenen güzergâhı üzerinde belirlenen noktalardan yolcu alır, aldıkları yolcuyu sadece kendi sınırlı sorumlu oldukları bölgede indirir. Başka bir belde veya ilçenin yolcusunu taşıyamazlar.
- (10) Herhangi bir sebeple binen yolcuyu taşımayıp, araçtan indiremez. Araçlar güzergâh üzerindeki duraklarda durmak zorundadır. Güzergâh üzerinde kendisine tahsis edilen duraklardan transit geçilemez ve yolcular mağdur edilemez.
- (11) Sürücüler, trafiğin seyir ve güvenliğini tehlikeye düşürecek, yayaları, yolcuları ve trafikte seyreden diğer araçları rahatsız edecek, genel ahlaka ve adaba aykırı tutum ve davranışlarda bulunamaz.
- (12) Seyrüsefer sırasında sürücüler mücbir sebepler hariç iletişim araçları ve haberleşme cihazlarıyla konuşamaz.
- (13) Bir aracın seyrüsefer sırasında, herhangi bir nedenle güzergâhı tamamlayamaması halinde, aynı güzergâhta çalışan müteakip araçlara yolcularını nakletmesi gerekir. Bu durumda yolculardan ek ücret talep edilmez. Nakledilen yolcuların ücretleri, taşımayı tamamlayamayan araç sürücüsü tarafından yolcuların nakledildiği araçlara ödenir.
- (14) Toplu taşıma araçları, bağlı bulunduğu kooperatifin hatlarında ferdi olarak çalışamaz. Çalıştıkları hatta toplu taşımacılık yapan kooperatife üye olmak zorundadırlar.

Araçta Bulundurulması Ve Uyulması Gereken Kurallar

MADDE 14 – (1) Elektronik Ücret Toplama Sistemi uygulamasına geçilen yerlerde, araçlarda elektronik ücret toplama ve araç takip sistemi bulunacak ve aktif durumda olacaktır. Bulunmayan ve cihazı aktif olmayan araçlara çalışma izni verilmeyecektir. Ücret toplama sisteminin değişmesi halinde, tüm özel toplu taşıma araçları işleticileri yeni sisteme uyacak ve bu sistem için araçlarına monte edilecek cihazların montajının yapılmasını sağlayacaktır.

(2) Toplu taşıma aracı içerisinde sürücüyü, yolcuları ve seyir istikametini görecektir şekilde, UKOME Kararında mevcut teknik özellikleri yazılı TSE Standartlarına uygun kamera sisteminin takılması, "Aracımızda kamera sistemi mevcuttur" ibareli yazının araç içindeki yolcuların görebileceği 3 noktaya konulması ve aktif durumda olmak zorundadır. Kamera kayıtlarının mahkeme, idare ya da kolluk kuvvetleri tarafından istenildiğinde ibraz edilmesi zorunludur. Kamera kayıtlarını bilerek silmek ya da değişiklik yapmak veya imha etmek.

(3) Araç içerisindeki ışıklandırma, araç kaloriferi ve klima çalışır durumda olacaktır. Araç içi ışıklandırma hava kararınca ve gerektiğinde, araç kaloriferleri soğuk havalarda, klimalar sıcak havalarda açık olacaktır. Araçta 2 (iki) adet 4 kg. tozlu yangın söndürme cihazı, ilk yardım çantası, reflektör, yedek ampuller, çekme halatı ve kış aylarında zincir bulundurulur. Ayrıca cam kırma (imdat) çekici bulundurulur.

(4) Araçların Daire Başkanlığınca belirlenen bölümüne hat numaralarını gösteren standart tabelalar asılı bulundurulur. Dijital tabelalarda Daire Başkanlığınca belirlenen standartlara ve renklere uygun olmalıdır. İdarece izin verilen tabela haricinde ilave tabela kullanılamaz. Hatlarda çalışmayan araçlara tabela takılmayacak, dijital tabelaları kapalı olacaktır.

- (5) Araca Daire Başkanlığı tarafından verilen Çalışma Ruhsatındaki sayısından fazla yolcu alınamaz. Bu hususta müşterinin kabulü ve binebilmek için ısrarı mazeret teşkil etmez. Fazla yolcu almaya yönelik ilave koltuk, tabure, takım dolabı ve benzeri şeyler araç içerisinde bulundurulmaz.
- (6) Araçların yolcuların oturmasına ve kullanmasına mahsus bölümleri sağlam durumda olacak, aşırı eskleyen döşemeler değiştirilecek, kırık veya tehlikeli biçimde çatlak camlı araçlar trafiğe çıkmayacak, aracın trafik kanununa göre çalışır durumda olması zorunlu ayna, sinyal, far vb. bölümlerinde hiçbir eksik veya arıza bulunamaz.
- (7) Her aracın Daire Başkanlığınca belirlenecek uygun yerine, belediye tarafından hazırlanan “Şikâyetleriniz için Büyükşehir Çağrı Merkezi’ni (444 10 52) arayınız” tabelası sürekli olarak asılır. Belediye tarafından verilen şikâyet numarasının dışında kooperatife veya bir başkasına ait telefon numarası asılamaz. Araç içerisindeki dikiz aynasının üzerine, kolaylıkla okunacak biçimde, aracın plakası yazılır.
- (8) Araçların içerisinde belirlenen ebatlara göre yolcuların görebileceği yerlere 1(bir) adet Sigara İçilmez Levhası asılır.
- (9) Araç içerisinde engelli, hamile ve yaşlıların kullanacağı alanı gösteren uyarıcı çıkartmalar belirlenen yerlere asılır.
- (10) Araç içerisinde yolcuların inmek için kullanacağı incek düğmeleri ve uyarı cihazları çalışır durumda olmalı ve uyarı levhaları belirlenen yerlere asılır.
- (11) Araç içerisinde yolcuların görebileceği biçimde araç ön camının üst kısmındaki panele “Tarife Cetveli” asılır.
- (12) Araç içerisinde yolcuların görebileceği biçimde “Ücretli, İndirimli ve Ücretsiz Seyahat Kartları Tablosu” asılır.
- (13) Araçlarda Daire Başkanlığının izni olmadan radyo, teyp, TV, Görüntü cihazı ve benzeri cihazlar bulundurulamaz ve kullanılamaz.
- (14) Toplu taşıma araçları, belediye ticari araçlarda ilan Reklam Yönetmeliği hükümlerine göre, Reklam Yetki ve İzin Belgesi alınmamış reklam bulunduramaz veya Yetki Belgesindeki süresi sona ermiş reklamı taşımaya devam edemezler.
- (15) Araçların içinde ve dışında sabit reklam, elektronik ve dijital reklam alınması veya geçici afiş, poster, bez pankart asılması Ordu Büyükşehir Belediyesi’nin iznine tabiidir. Belediyenin bu hususta vereceği talimata uymak ve asılan reklamın seyrüsefer esnasında muhafazasını sağlamak işletmecinin sorumluluğundadır. Belediye ve bağlı kuruluşların her türlü ilan ve reklamı hiçbir ücret talep edilmeden toplu taşıma araçlarına asılır. İşletmeci bu ilan ve reklamları muhafaza etmek zorundadır. Bu konuda işletmeciye önceden haber verme zorunluluğu yoktur. Bu konudaki ayrıntı/ detaylar ayrı bir yönetmelikle düzenlenir.
- (16) Araçların içerisinde ve dış yüzeyinde yasaklanmış faaliyetlere ait veya siyasal motifler içeren (çağrıştıran) veya direkt siyasal anlam taşıyan çıkartma, flama, bayrak, afiş vb. malzemeler asılmaz veya yapıştırılmaz.
- (17) Yasalar çerçevesinde öngörülen ve araç içerisinde bulundurulması zorunlu olan tüm belge ve gereçler araçlarda bulundurulur.
- (18) Araçların tip ve özellikleri Karayolları Trafik Kanunu’na bağlı “Araç montaj, tadil yönetmeliğine” uygun olarak belediye tarafından hazırlanacak şartname ile belirlenir.
- (19) Araç içerisinde Kurum Kimliği standartlarının dışına kesinlikle çıkılmayacaktır. Dikiz aynası, perde (orijinalin dışında), renkli ve loş lambalar, filmler, camlar, pelüş, yapıştırılan her türlü sticker, yazı, resim vb. gibi aksesuar içerikli malzemelerin bulundurulması ve takılması yasaktır.
- (20) Araçlar her gün yıkanacaktır. Dış yüzeyi çamurlu ve camları aşırı kirli araçla sefere çıkamaz. Araç içi her gün süpürülür ve temizlenir. Aracın içerisinde tozlu veya yağlı hiçbir bölge bırakılamaz. Araç içerisinde kötü kokular giderilir.

(21) Araçlar aşırı yıpranmış veya yaralı lastiklerle trafiğe çıkamazlar. Araçların periyodik ve günlük bakımları sürekli ve eksiksiz sağlanır. Motor bakımının dışında fren, hidrolik, rot-balans, amortisör, şanzıman vb. bakımları düzenli olarak yapılır, bu bakımların hangi yetkili servis tarafından veya kim tarafından hangi tarihlerde yapıldığı bakım kartlarıyla belgelenir ve kontrollerde gösterilir.

(22) Aracın egzoz sistemi arızasız olacaktır. Çevre ve gürültü kirliliğine yol açan egzoz sistemi ile trafiğe çıkılamaz. Aksesuar amaçlı modifiyeli egzoz aparatı takılamaz.

(23) Hâlihazırda faaliyette olan araçların renkleri UKOME Kararları ile belirlenir. Kaza sonrası hasarlı ve boyasız araçlarla trafiğe çıkılamaz. Araçların dış bölümlerinde belirlenecek yerlere (ÖN VE ARKA KAPORTA NIN SAĞ VE SOL KISMI), belirlenecek ebatlarda “ SİYAH veya BEYAZ renkte “ Ordu Büyükşehir Belediyesi Özel Halk Otobüsü” yazısı ve her araca bölgesel olarak verilen ruhsat numarası yazılır.

(24) Araç Ruhsat numarası ve plaka aynı olmak zorundadır.

(25) Araçlarda “Havalı Korna” olarak tabir edilen klakson sistemi kesinlikle bulundurulamaz ve kullanılamaz. Yolcu çağırmak amacıyla klakson kesinlikle çalınmaz.

(26) Araçlara yolcunun beraberindeki el çantası, küçük valiz, pazar çantası ve bebek arabası (minibüs, midibüs tipi araçlarda bebek arabası katlanmak şartıyla, büyük otobüslerde bebek arabası refakatçisi ile orta kapının bulunduğu koridorda açık olacak şekilde) dışında herhangi bir yük alınmaz. Yolcuları rahatsız edecek ve aracı kirletecek, kokutacak yanıcı, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı, zehirli, bulaşıcı, radyoaktif ve benzeri nitelikteki yolcu eşyası taşıtın bagaj bölümü de dâhil olmak üzere taşınmaz.

(27) Araç içerisinde yolcular sigara ve türevi maddeler içemez, meşrubat, kuru yiyecek, tost vb. her türlü yiyecek maddelerini tüketemez.

(28) Yolcular araç içerisinde yüksek sesle konuşamazlar, taşkınlıklar yapamazlar ve ahlaka aykırı söz sarfı ile hareketlerde bulunamaz.

(29) “27” ve “28” maddelerde belirtilen yolcularla ilgili kurallara uymayan yolcular; sürücü tarafından “ yaptıkları eylemin yönetmeliğe aykırı ve yasak olduğu belirtilerek” kibarca uyarılır. Ancak, yolcunun fiili davranışları, hakaret içeren sözleri suç teşkil etmesi durumunda araç durdurularak, 155 Polis imdat veya Trafik Zabıtasının müdahalesi beklenecektir.

(30) Aşağıda belirtilenlerin haricinde istasyon ve araçlara hiçbir hayvan sokulması yasaktır;

a) Küçük kafes hayvanları (serbest kaldığında yolculara zarar verebilecek yırtıcı, zehirli vs. hayvanlar hariç),

b) Özel kafeslerde kedi, köpek, kuş gibi evcil hayvanlar bagajda taşımaya müsait bölümlerde taşınabilir.

c) Özürlü kimliğine sahip şahıslara kılavuzluk eden refakatçi köpekler, belgelerinde belirtilmiş olmak kaydı ile sahiplerinin refakatinde taşınır. Ancak, görme özürlülerin refakatindeki kılavuz köpeklerin ağızlıklarının olması gerekmez.

d) Hayvanların taşınmasında menşei şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporu alınması zorunludur. Ancak kedi ve süs köpeklerinin taşınmasında belediye tarafından verilen sağlık karnesi ile taşınmasına izin verilir.

(31) Araçlarda yolcular tarafından unutulmuş her nevi değerli ve değersiz eşyalar sürücü tarafından çalışma hattına en yakın hareket amirliklerine kayıp eşya formu düzenlenerek teslim edilecektir.

(32) Araçlar kanunlarla belirtilen Milli ve Dini Bayramlar da, araçlara belirlenen ebatlarda 20x30 cm. bayrak aparatı ile aracın sağ ve sol köşesine “TÜRK BAYRAĞI” takacak ve o günün bitiminde sökecektir.

(33) Ulusal Yas ve talep edilen günlerde Daire Başkanlığından izin almak kaydı ile siyah kurdele takabilirler. Araçlar isteğe bağlı olarak bayrak veya siyah kurdele takabilir.

Araçların Teknik Özellikleri

MADDE 15 – (1) İlk defa çalışma ruhsatı almaya hak kazananlar araçlarda en fazla 5 (beş) yaş şartı aranır. Araç değişikliklerinde ise en fazla 12 (on iki) yaş şartı aranır. Ancak UKOME genel kurulunun yaşla ilgili alacağı kararlar uygulanır.

(2) Araçlarda istenilen teknik özellikler (EK-1) de gösterilmiştir.

(3)Trafik kanunda belirtilen Teknik özelliklerini yitirmiş aracın onarımını yapmadan sefere çıkmak yasaktır.(Servis freni, lastikleri, dış ışık donanımından yakını ve uzağı gösteren ışıklar ile park, fren, ve dönüş ışıkları noksan, bozuk veya teknik şartlara aykırı olan araçları kullanan)

(4) Kapasite artırımı 4.madde tanımlar başlığında geçen araç tiplerine göre kapasite artırımı talebi ancak kanunda belirtilen koltuk sayısını geçmemek kaydıyla UKOME Kararı ile yapılır.

Taşıma Ücret Tarifesi Ve Mali Konular

MADDE 16 - (1) Toplu taşıma araçlarında uygulanacak ücretli veya indirimli yolculara ait taşıma ücretleri UKOME tarafından belirlenir. Araçlar belirlenen ücret tarifesine uymak zorundadır. Araçlar belirlenen tarifenin üstünde başka bir tarife ile taşımacılık yapamaz. Araçlar Rekabet kurumuna başvuru yaparak onaylanması durumunda belirlenen tarifenin altında taşımacılık yapabilir. (6 yaşını doldurmamış veya ilköğretime başlamayanlar ücrete tabii değildir.)

(2) Ücretsiz ve indirimli yolculara ait seyahat kartları (tanı raporu ve istenilen belgeler ibraz edilerek) “Daire Başkanlığı Seyahat Kartları Yönetmeliği“ kapsamında düzenlenir.

(3) Herhangi bir sebeple elektronik ücretlendirme sistemi bulunmayan Özel Halk Otobüsü veya herhangi bir sebeple elektronik ücretlendirme sistemi çalışmayan Özel Halk Otobüslerinde indirimli ve ücretsiz seyahat kartı sahipleri, kartlarını sürücü personele göstermek şartı ile seyahat ederler

(4) Araca binen yolcuların kullandığı tam binişli ve indirimli seyahat kartlarının sahipleri tarafından araçlarda düşürülmesi, kaybolması ve kartların sürücüler tarafından bulunması halinde en kısa sürede kartların Daire Başkanlığı Seyahat Kartları Bürosuna teslim edilmesi gerekmektedir. Bulunan kartların sürücüler tarafından herhangi bir sebeple araçlarda kullanılması kesinlikle yasaktır

(5) Ücretsiz yolculuk hakkı olan yolculardan herhangi bir sebeple ücret alınamaz ve yolcuları ücretsiz taşımak zorundadır.

(6) Araca binen yolcuların kullandığı tam binişli veya indirimli seyahat kartlarından alınan fazla ücret, ilgili kooperatif nezdinde fazla ücret alan taşımacıdan tahsil edilerek “Elektronik Bilet’e” yüklenerek Daire Başkanlığına bağlı Ruhsat ve Denetim Şube Müdürlüğü Seyahat Kartları Birimine teslim edilecektir.

Personelin Kıyafeti Ve Çalıştırılması

MADDE 17 - (1) Kış mevsiminde; Kumaş pantolon, gömlek, ceket, hırka ve mont, kravat isteğe bağlıdır. Yaz mevsiminde; Kumaş pantolon kısa kollu gömlek giyilebilir. Kooperatiflerin yazılı talebi ve numune getirmek kaydıyla Daire Başkanlığının yazılı izni doğrultusunda beyaz veya açık mavi yakalı tişört giyilebilir. (yakası en fazla bir düğme açılabilir).Belirlenen kılık-kıyafet uygulamaları dışında bir kıyafet giyilemez.(Toplu Taşıma Dairesi ve İlgili Oda tarafından oluşturulacak komisyon tarafından kılık-kıyafet renk ve modelleri belirlenir.) Personel tarafından giyilecek kıyafet, OBB tarafından belirlenir ve yükleniciye bildirilir. Otobüslerde görev yapan personel, mevsimine göre belirlenen kıyafetleri giyecektir. Kıyafeti uygun olmayan personel çalıştırılmaz.

(2) Araç personelinin kılık-kıyafet uygulama tarihleri Valilik Makamının kılık-kıyafet genelgesine göre uygulanacaktır.

- (3) Sürücüler düzenli sakal dışında kirli sakal ile araç kullanamaz. Sürücüler günlük sakal tıraşı olmaları zorunludur. Sürücüler ayakkabılarının arkası basık olamaz, çıplak ayakla veya terlikle araç kullanamazlar.
- (4) Sürücüler araçta meşrubat dâhil hiçbir yiyecek maddesi tüketemez sigara ve türevi maddeleri içemezler.
- (5) Sürücülerin kullanacakları aracın gerektirdiği, yasalarla belirlenmiş “Sürücü Belgesi” (ehliyeti) ne sahip olmaları şarttır.
- (6) Sürücüler sigortalı olmaları zorunludur. Aylık sigorta bildirimlerinin bir örneğinin araçta bulundurulması zorunludur.
- (7) Taşımacı istihdam edeceği (sürücü) personeli gerek işe alırken gerekse işine son verirken Daire Başkanlığına yazılı olarak bildirmek zorundadır. İstihdam edilecek personelin bildirim sırasında bu personelin Nüfus Cüzdan Sureti, Belediyece verilen eğitim sonrası aldığı “Sürücü Kartını” fotokopisi ile adli sicil kaydını ekleyeceklerdir. Taşımacılar hiçbir şekilde Daire Başkanlığına bilgi vermeden araçlarında bildirilen dışında personel istihdam edemezler.
- (8) Kooperatif (Hat Sorumluları) Daire Başkanlığının izni doğrultusunda şehir içi alanlarda Daire Başkanlığınca lüzumuna binaen izin verilen yerlerde görev yapabilir.
- (9) Daire Başkanlığı izni ve belgesi olmadan Kooperatifler tarafından hat sorumlusu çalıştırılması veya muavin ya da kâhya adı altında personel çalıştırılmaz.
- (10) Sürücü personel Alkol ve keyif verici maddelerle araç kullanamaz.

Personelin Eğitimi Ve Kişilerle Olan Diyalogları

MADDE 18 - (1) Toplu taşıma araçlarında görev yapmakta olan ve bilahare görev yapacak olan taşımacı, sürücü ve yardımcı personel görevlerine başlamadan önce Belediye, Daire Başkanlığı, Ruhsat ve Denetim Şube Müdürlüğü Eğitim Birimi tarafından hazırlanan program çerçevesinde “Mesleki ve Teknik Eğitime” tabi tutulurlar. Bu durumda başvuruda bulunan ve kaydını yaptıran şoföre kurs bitimine kadar geçerli olmak üzere “Geçici Toplu Taşıma Sürücü Kartı” verilir. Eğitim sonunda başarılı olan (70 Puan) taşımacı ve sürücüye, eğitim aldıklarına dair resimli ve kimlik bilgilerini taşıyan “Elektronik Toplu Taşıma Sürücü Kartı” verilir. Hizmet içi Eğitimin sonunda yapılacak sınavda başarılı olanlara verilecek Elektronik Toplu Taşıma Sürücü Kartını almaya hak kazanan toplu taşıma sürücüleri, en geç 6 ay içinde yeni kartlarını Seyahat Kartları Biriminden almak zorundadırlar. Altı (6) ay içinde alınmayan kartlar geçici süreyle bloke edilecektir. Kartlarını tekrar almak isteyen sürücülerin evraklarını yeniden güncelleyerek Eğitim Birimine başvurmaları gerekmektedir. İki (2) yıl içinde alınmayan Elektronik Toplu Taşıma Sürücü Kartları ise, Seyahat Kartları Birimi tarafından iptal edilecektir. Elektronik sürücü kartları iptal edilen toplu taşıma sürücülerinin "Toplu Taşıma Sürücü" dosyalarını güncelleyerek, Eğitim Birimi'ne başvurup yeniden eğitime tabi tutulmaları gerekmektedir.

(2) Toplu taşıma araçlarında, "Toplu Taşıma Elektronik Sürücü Kart Uygulaması" ile ilgili çalışmaların başlaması durumunda elektronik sürücü kartların kullanımı konusunda yapılacak olan eğitimler; eğitim birimi ile Seyahat Kartları Birimi tarafından planlanır. Elektronik kart uygulaması ile ilgili yönergeler uygulamanın başlaması durumunda eğitim birimi ile Seyahat Kartları Birimi tarafından hazırlanarak tüm sürücüler bilgilendirilir.

(3) Toplu Taşıma araçlarında “Toplu Taşıma Sürücüsü” olarak çalışmak isteyen "Sürücüler ve Araç Sahipleri" aşağıda belirtilen evraklarla birlikte Daire Başkanlığı, Ruhsat ve Denetim Şube Müdürlüğü, Eğitim Birimine yazılı olarak şahsen başvuru yapmak zorundadırlar. İlgili başvuru evrakları her eğitime gelindiğinde güncellenerek Eğitim Birimi teslim edilecektir.

(4) Toplu taşıma sürücüsünün eğitime başvuru yapmak için bazı şartları sağlaması gerekmektedir.

- a) 16+1 taşıma kapasiteli araçlarda B sınıfı ehliyet,

- b) 16 ve üzeri taşıma kapasiteli araçlarda E sınıfı ehliyet
  - c) Sürücülerin Eğitim Başvurusu esnasında Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur sigortasından birinde aktif sigortalı olmak,
  - d) Başvuru Esnasında 66 Yaşından gün almamış olmak,
  - e) E Sınıfı Sürücü Belgesine (taşıtın niteliğine uygun sürücü belgesine) sahip olmak ve bir fiil çalışır olduğunu belgelemek,
  - f) Toplu Taşıma Sürücüleri Her Eğitime Başvuru Esnasında (2 yılda bir) Tam Teşekküllü Devlet Hastanelerinden, son 6 (Altı) ay öncesini de kapsayacak şekilde uyuşturucu ve keyif verici maddelerin (kimyasal/organik) kullanılmadığını belirten sağlık raporu, (Toplu taşıma sürücüleri her eğitime başvurusunda Eğitim Birimine Aslı ya da Aslı Gibidir Kaşeli olarak teslim edecektir),
  - g) Sürücü belgesinin ölümlü kazaya sebebiyet vermek, uyuşturucu madde ve alkollü araç kullanma nedenleriyle karayolları trafik kanununa göre geçici olarak geri alınmamış olması gerekmektedir. Ordu İl Emniyet Müdürlüğü veya Bölge Trafik Ve Trafik Tescil Şube Müdürlüğü tarafından yapılan uygulamalar esnasında ehliyeti alınan veya toplu taşıma yapması yasaklanan kişiler ile ilgili elektronik toplu taşıma sürücü kartları iptal edilir.
  - h) İlgili Kurum dan onaylı İkametgâh Belgesi Aslı
  - i) İlgili kurumdan Nüfus Cüzdan Sureti Aslı
  - j) Toplu Taşıma Sürücüleri Eğitim Birimine yaptıkları eğitim başvurusu esnasında fotoğraf tarama veya online fotoğraf çekmek suretiyle sürücü kartları hazırlanacaktır.
  - k) Herhangi bir araçta çalışmayan veya ilk kez eğitime gelen kişiler Eğitim Birimi tarafından Toplu Taşıma Sürücülüğü Başlangıç eğitimine tabi tutulur.
  - l) Herhangi bir sebeple yüz kızartıcı Suç (Karayolu taşıma yönetmeliğinde belirtilen Suçlar) işlememiş olma şartı aranacaktır.
  - m) Türk Ceza Kanununun 102,103, 104,105, 109, 179,188, 190, 191, 227. Maddelerindeki suçlardan affa uğramış olsa bile hüküm giymemiş olmak, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 35. Maddesindeki suçlardan hüküm giymemiş olmak.
  - n) Başvuru esnasında Adli Sicil Kaydında “Kamu Hizmetlerinden Men Edilmiştir” hükmü bulunmayacak; görevi esnasında Kamu hizmetinden men edilmiş toplu taşıma sürücülerinin ise "Kamu Hizmetlerinden Men Edilme Cezasına ait Süre" boyunca Toplu Taşıma Sürücü Kartları İptal edilecektir. Ceza süresi bittikten sonra yeniden kamu hizmetlerinde çalışmak isteyenler, Daire Başkanlığına başvurarak durumu ile ilgili bilgilendirme yapmak zorundadır.
  - o) Toplu taşıma Sürücüler ine ait eğitimler her iki (2) yılda bir tekrarlanarak devam edecektir. Eğitime eksiksiz katılan ve yapılan sınav sonucunda başarılı olan Toplu Taşıma Sürücülerine ait Elektronik Sürücü Kartları iki (2) yıl süre ile vizelenecektir. Eğitime katılım süresi geçmiş sürücülerin elektronik kartları vizelenmeyecektir.
  - p) Toplu Taşıma Sürücüleri Eğitim Birimine yaptıkları eğitim başvurusu esnasında sürücü olarak çalışmaya devam ettikleri veya çalışacakları Kooperatif Yöneticilerinden veya bağlı oldukları Oda ve Birlik’ ten personeli olduklarına dair onaylı ve imzalı resmi yazı getirmek zorundadır.
  - q) Toplu taşıma araç sahipleri de "Toplu Taşıma Sürücüsü" olarak çalışmak istiyorsa veya çalışıyorsa Eğitim Birimi başvurarak eğitime katılacaktır.
- (5) Aracında “Toplu Taşıma Sürücü Kartı” olmadan personel çalıştıran veya bu belge olmaksızın çalışan işletmecinin aracı hizmetten men edilecektir. Ancak “Toplu Taşıma Sürücü Kartı” sahibi personel temin edilince araca çalışma izni verilecektir. İşletmeci yazılı başvuru yaptığı takdirde Daire Başkanlığının inceleme sonunda alacağı kararla işletmeciye yine yazılı izni ile bir adet yardımcı personel görevlendirebilir. Bunun dışında işletmeci tarafından araç içerisinde sürücü ve yardımcı personel dışında başka kimse bulundurulamaz.

- (6) Toplu Taşıma Sürücü Kartının kart sahibi haricinde bir başkası tarafından kullanılması yasaktır. Kullanılması durumunda ilgili sürücü kartı iptal edilir. Her iki sürücüde yeniden dosyalarını güncelleyerek Eğitim Birimine başvurarak eğitim almaları gerekmektedir.
- (7) Ordu Büyükşehir Belediyesi, Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı Ruhsat ve Denetim Şube Müdürlüğü Eğitim Birimi tarafından (2 yılda bir) yeni veya güncelleme eğitimleri sonucunda verilen Çalışma Belgesi almak için zorunlu olan eğitimlerine çağırılan Toplu Taşıma Sürücülerinin, Mazeretsiz olarak katılmama durumunda Denetim Amirliği tarafından 15. günden sonra VARAKA düzenlenerek cezai müeyyide uygulanması için işlemler yapılır (5326 sayılı kanununun 32. maddesine istinaden). Süresi sonunda mazereti olan ve idarece kabul edilen mazeretini bildiren işletmeci (hat sahibi) yâda sürücü personeli en geç 2 (iki) hafta (14 gün) içerisinde Daire Başkanlığı, Ruhsat ve Denetim Şube Müdürlüğü, Eğitim Birimine mazeretini bildirmek zorundadır. Cezai Müeyyide uygulanması teklifi ile Ordu Büyükşehir Belediyesi Encümenine havale edilir.
- (8) Eğitim başvurusunu tamamlayan ve eğitime alınması uygun görülen sürücü personel Ruhsat Ve Denetim Şube Müdürlüğü Eğitim Birimi tarafından belirlenecek konularda eğitim alacaklardır.
- (9) Toplu taşıma sürücüsü eğitim başvurusunda aşağıdaki istenen evrakları getirmesi zorunludur.
- a) Başvuru Formunun Doldurularak İmza Edilmesi,
  - b) Sürücü Belgesi (Ehliyet) Fotokopisi(Taşıtın niteliğine göre),
  - c) Psiko-Teknik Raporunun Onaylı Fotokopisi,
  - d) Sağlık Raporu (Uyuşturucu Ve Keyif Verici Maddelerin (Kimyasal/Organik) kullanılmadığını belirten Sağlık Raporu),
  - e) Trafik Tescilden alınacak Sürücü Belgesi Sicil Kaydı (Alkol ve Uyuşturucudan dolayı sürücü belgesi (ehliyeti) alınmamış olmak),
  - f) İkametgâh Belgesi (EBA),
  - g) Nüfus Cüzdan Fotokopisi (EBA),
  - h) İki (2) Adet Vesikalık Fotoğraf,
  - i) Kullanacağı Aracın Ruhsat Fotokopisi,
  - j) Çalıştığı veya çalışacağı Kooperatif, Oda ve Birlik' ten personeli olduğuna dair imzalı belge,
  - k) Adli Sicil Kaydından ("Kamu Hizmetlerinden Men Edilmiştir" hükmü olmayacak) oluşmaktadır.
- (10) Personelin kişilerle (yolcu ve diğer görevlilerle) olan diyalogları;
- a) Sürücü, sefer esnasında her ne koşulda olursa olsun, 3. Kişilere daima nazik davranacaktır. Eleştirilere hiçbir şekilde karşılık verilmeyecektir. Yolcularla, Denetim Görevlileriyle, diğer toplu taşıma aracı personeli, yayalar veya özel aracı ile seyreden kişilere nezaket kuralları dışına çıkacak sözler sarf etmesi, el-kol hareketleriyle karşılık vermesi, onları rahatsız etmesi, kötü muamelede bulunması kesinlikle yasaktır.
  - b) Sürücünün, sefer esnasında her ne koşulda olursa olsun Yolculara, Denetim Görevlilerine, diğer toplu taşıma aracı personeline, yayalara veya özel aracı ile seyreden kişilerle fiziksel ve sözel teması, kavga etmesi ve bedensel müdahalede bulunması kesinlikle yasaktır. Eğer gerekli görülürse araç çalışanlarının "Toplu Taşıma Sürücü Kartı" iptal edilir. Ancak 1 defaya mahsus olmak üzere, ceza tarihinden sonraki 6 ay bitiminde tekrar eğitimden geçmek ve belge almak koşuluyla görev verilir. Meydana gelen olaylarla ilgili ihtilaflarda, sürücü veya yardımcının, yolcuya karşı Türk Ceza Kanununun amir hükümlerine göre işlem yapılır.
  - c) Sürücünün, sefer esnasında ve sefer dışında mesai alanlarında (ilk durak, son durak, bekleme noktaları vb.) hal, hareket, davranış ve sözleri, meslek ahlakına ve görgü

kurallarına uygun olmalıdır. Bu konuda verilen eğitimlerde belirtilen hareket, söz ve davranış kurallarına uymayanlara ilgili cezai işlemler uygulanır.

- d) Sürücü eğitim programlarında verilen mimik (yüz hareketleri ve ifadeleri vb.), jest (beden-el-kol hareketleri) yolcu ilişkileri ve kendini ifade etme kurallarını uygulamak zorundadır. Yolcu memnuniyetini ve hizmette kalite standartlarını gerçekleştirebilmek için "Sürücü" bu uygulamaları hizmet içi eğitimleri ile güncellemekle yükümlüdür.
- e) Sürücü, sefer anında veya mesai saatleri sırasında yolcularla, denetim görevlileriyle, diğer toplu taşıma aracı personelleriyle, yayalarla veya özel aracı ile seyreden kişilerle kısa ifadeler kullanarak ve sözcükleri seçerek sözlü iletişime geçmelidir. Suç, kusur ve ayıp sayılabilecek, genel ahlak kurallarına aykırı sesler çıkarmak, anlaşılır veya anlaşılmaz çirkin sözler sarf etmek meslek ahlakına aykırı olarak yorumlanır.
- f) Sürücü, sefer esnasında veya sefere hazırlanmak için beklediği mesai noktalarında beden dilinden ve konuşmalarından sorumludur. Sorunları, tartışmaları, eleştirileri, anında ve mahallinde gidermeye, çözmeye çalışmamalıdır. Bilgisi ve yetkisi dâhilinde olmayan konuları ilgili çağrı merkezlerine veya yöneticilerine yönlendirmekle yükümlüdür.
- g) Personelin kişilerle olan diyalogları sırasında, hakaret sayılabilecek yüksek ses, bağırma, kötü söz, küfür, itekleme, tartaklama, bakış veya beden diliyle aşağılama alay etme, bilerek yanlış bilgi verme, kavga ve şiddet kesinlikle yasaktır. Bu gibi olumsuz durumlara meydan veren sürücülere karşı Türk Ceza Kanununun İlgili hükümleri uygulanır.
- h) Denetim görevlilerine T.C.K. çerçevesinde silah kapsamında değerlendirilen aletlerle saldırıda bulunması durumunda Türk Ceza Kanununun İlgili hükümleri uygulanır.
- i) Yüz kızartıcı suçlar ile terör suçlarından sabıkalı olanlar ve Yönetmelikte belirtilen kurallara uygun çalışmayan ve hatalı davranışlarda bulunan personelin Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı tarafından işine son verilmesi istenirse; işletici, o kişilerin işine son vermek zorundadır. Bu durumdaki personel hiçbir şekilde özel toplu taşıma araçlarında çalıştırılmaz

Denetim Sistemi

MADDE 19 - (1) Bu yönetmelikte belirlenen hususlarla ilgili denetimler, Daire Başkanlığınca görevlendirilen Toplu Taşıma Araçları Denetim Görevlileri, OBB Zabıta Dairesi Başkanlığı ve ile Jandarma ve Emniyet Teşkilatı görevlileri tarafından yapılacaktır. Bu yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden işletmeci ve sürücüler hakkında, Toplu Taşıma Araçları Çalışma Yönetmeliği kurallarına uymadıkları gerekçesiyle düzenlenen zabıtlar Belediye Encümeninde değerlendirilecek, yönetmeliğin 20.maddesindeki cezalar ve diğer maddelerde açıkça belirlenen cezalar uygulanacaktır.

(2) Elektronik Denetleme Sistemine Geçilen Bölgelerde;

- a) Toplu taşıma araçları elektronik ücret toplama(validate) ve araç takip cihazını takmadan ve cihaz aktif olmadan hatlarda çalışmaz. Cihaz üzerinde tahribat yapamaz,
- b) Elektronik ücret toplama ve araç takip sistemi olan araçlar, sefere başlamadan önce cihaza çalışmış oldukları hattın hat kodunu ve yönünü mutlaka girecektir.
- c) Sürücü Toplu Taşıma Sürücü Kartını elektronik ücret toplama ve araç takip cihazına takmadan veya okutmadan sefere başlayamaz.(Elektronik Bilet Uygulaması olan bölgelerde)
- d) Ordu Büyükşehir Belediyesi Toplu Taşıma Dairesi Başkanlığı tarafından kurulan kontrol merkezlerince araçların ilk hareket saatleri, sefer saatlerine uyumları, güzergâh takibi, seyir halindeki hızları, durak harici yolcu alma, durak harici yolcu indirme ve duraklarda gereksiz bekleme vb. gibi konular elektronik olarak denetlenecektir.
- e) Sistemden alınan verilere göre suç teşkil edecek olaylarda Yönetmeliğin ilgili maddelerince işlem yapılacaktır.

- f) Rotasyona göre tatil yapan ya da herhangi bir sebeple seferden men edilen araç elektronik ücretlendirme ve araç takip cihazını kapatmayacaktır.
- g) Araçlar seyrüsefer esnasında elektronik ücretlendirme ve araç takip sistemini sürekli açık tutmak ve kullanmak zorundadır.
- h) Paralı binişlerin kaldırıldığı bölgelerde sürücülerin elden ücret alması yasaktır. Ancak Daire Başkanlığı Toplu Taşıma Şube Müdürlüğüne yapılan yazılı başvurunun uygun bulunması durumunda paralı binişlerin kaldırıldığı bölgelerde geçici olarak paralı binişlere izin verebilir.
- (3) Daire Başkanlığı tarafından Ruhsat Biriminden ruhsat alan her işletmeci için bir sicil dosyası açılacaktır. Bu dosyada, araca ilişkin belgeler dışında işletmeci, sürücülere ait belgeler de bulundurulacaktır. Ayrıca aracın muhatap olduğu cezalar siciline işlenecek ve takip edilecektir.
- (4) Vatandaş denetimi;
- a) Vatandaşların sistemle ilgili olan ve bu yönetmelik konusunun hizmetlerle ilgili şikâyetleri, ilgili kanunlar çerçevesinde Ordu Büyükşehir Belediyesine yazılı olarak yapacak ve şikâyet dilekçesinde, şikâyetin konusu, yeri, tarihi, zamanı (saati) ile şikâyetçinin adı soyadı, açık adresini belirterek konuya ilişkin şahit ya da delil ile başvuruda bulunacaktır. Ayrıca şikâyete konu olan olaya ilişkin kişinin adı soyadı ve araç plakası varsa belirtilecektir.
- (5) Savunma;
- a) Taşımacılar ve/veya araç personelinin bu Yönetmelikte belirtilen prensiplere ve yine bu Yönetmelik uyarınca çıkarılan uygulama esaslarına uyum sağlamayan tutum ve davranışlarının tespiti halinde yazılı savunmaları alınır. Düzenlenen rapor ve alınan savunmaların Toplu Taşıma Şube Müdürlüğüne değerlendirilmesi neticesinde, kusurlu olduğu anlaşılan taşımacılar hakkında, İdari Yaptırıma Esas Eylemler cetvelinde belirtilen yaptırımlar uygulanır ve OBB Encümeninin onayı ile kesinleşir. Taşımacıların kendilerine isnat edilen kusurla alakalı olarak, buna dair raporun taşımacının, Kuruma yazılı olarak beyan ettiği adresine tebliğine takiben 7 gün içinde, Belediye'nin ilgili birimine müracaat ederek yazılı savunmasını yapması ve bahse konu hakkında kamera görüntülerini ibraz etmesi gerekir. Buna uyulmadığı takdirde savunma hakkından vazgeçmiş sayılarak, taşımacı hakkında yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır. Savunmasını yapması için taşımacıya ayrıca herhangi bir çağrı yapılmaz.

Taşımacının Uymakla Yükümlü Olduğu İdari Yaptırıma Esas Eylemler

MADDE 20 – (1)Çalışma ruhsatı verilen araç sahipleri bu yönetmelik hükümlerine aynen uyacaklarını kabul ederler. Trafik kurallarına ve bu yönetmelik hükümlerine aykırılık halinde doğacak her türlü sorumluluğu kabul etmiş sayılırlar. Bu yönetmelik hükümlerine uymayan işleticilere ve araç personeline, araç bağlama, para cezaları uygulanır. Cezalar Denetim görevlilerince düzenlenen Zabıt Varakasına dayanılarak Belediye Encümenince Karara bağlanır. UKOME Kurulu tarafından ruhsat iptali cezaları uygulanır. Cezayı gerektiren durumlar ve ceza sınırları bu maddenin devamında ve diğer maddelerde belirlenmiştir. Suçun tekrarı bir takvim yılı içerisinde

(2) Ordu Büyükşehir Belediyesinin işleticiye yapacağı her türlü bildirim işleticinin Belediyeye bildirdiği adrese veya bağlı bulunduğu kooperatife, şirkete, odalara ve birliklere yapılır.

(3) İdari Yaptırım: “Yönetmeliğimiz içinde belirtilen ve aynı zamanda da aşağıda maddeler halinde yazılan talimatlara uymayan araçlara ve/veya araç sahiplerine;

1. Tip ceza 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32.maddesi uygulanabilir,

2. Tip ceza 1608 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri uygulanabilir, 5 güne kadar araç bağlama uygulanabilir

3. Tip ceza 1608 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri uygulanabilir, 15 güne kadar araç bağlama uygulanabilir

4. Tip ceza, UKOME ruhsat iptal edilebilir.”

(4) Suç niteliği içeren eylemler aşağıda belirlendiği gibidir.(Suçun tekrarı 1 (bir) takvim yılı içindedir).

1.Tarife cetvelini asmamak,

- **Ceza:** ilk seferde I.tip, tekrarında II. tip ceza uygulanabilir

2.Kirli araçla sefere başlamak (aracın iç veya dış temizliğinin yapılmaması)

Ceza: Her seferinde I.tip, uygun hale getirinceye kadar seferden men cezası uygulanabilir

3.Personelin Sefer Sırasında Sigara İçmesi,

- **Ceza:** Her seferde I. tip ceza uygulanabilir

4.Araç personelinin kılık- kıyafet talimatına uymaması

- **Ceza:** Her seferinde I.tip, uygun hale getirinceye kadar seferden men cezası uygulanabilir

5.İşletmeci ve sürücü çığırkanlık yaparak duraklarda yolcu toplaması

- **Ceza:** ilk seferinde I.tip, tekrarında II. tip ceza uygulanabilir

6.Duraklarda gereksiz bekleme yapmak, nizami yanaşmadan yolcu almak, duraklarda durmamak, durak harici yolcu almak, indirmek vb.

- **Ceza:** ilk seferinde I.tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

7.Hareket saatine ve durak geçiş saatine uymama (mücbir sebep harici)

- **Ceza:** ilk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

8.Ücretsiz yolculuk hakkı olan yolcuları taşımama veya ücret alma.

- **Ceza:** ilk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

9.Trafik kanuna göre teknik özelliklerini yitirmiş aracın onarımını yapmadan sefere çıkmak.

- **Ceza:** ilk seferinde I.tip, tekrarında uygun hale getirilinceye kadar seferden men cezası uygulanabilir

10.Yolcu ve araç güvenliğini tehlikeye düşürecek şekilde araç kullanmak.

- **Ceza:** ilk seferde I.tip, ikinci seferinde II. tip, üçüncü seferinde sürücünün işten çıkarılması uygulanabilir

11.Denetim görevlisine, yolcuya, yaya ve diğer sürücülere, bedensel müdahalede bulunmak ve darp etmek,

- **Ceza:** 18.Maddenin 10.Fıkrası (B) bendindeki cezalar uygulanabilir.

12.Denetim görevlisine, yolcuya, yaya ve diğer sürücülere hakaret etmek ve kötü muamelede bulunmak,

- **Ceza:** ilk seferinde I.tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza

13.Alkollü ve keyif verici maddelerle araç kullanmak

- **Ceza:** İlk seferde III. tip ve sürücünün işten çıkarılması uygulanabilir

14.Kamu adına yapılan taşımacılık ilkelerine, yolcuya hizmette uyulması gereken kurallara idarenin yazılı talimatlarına, UKOME kararlarına ve denetim görevlilerinin talimatlarına uymamak,

- **Ceza:** ilk seferinde I.tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

15.Aracın günlük hareket saatine uymayarak hattan çıkması veya güzergâhını tamamlamadan (son durağa kadar gitmeden) dönüş yapması

- **Ceza:** ilk seferinde I.tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

16.Karayolları trafik kanuna bağlı araçlarda aranacak özelliklerden herhangi birini yerine getirmeme(ayna, sinyal, far vb.)

- **Ceza:** ilk seferinde I.tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men cezası uygulanabilir

17.Araçta teyp, radyo, TV, görüntülü cihazı ve benzeri cihazları izinsiz bulundurmak ve kullanmak,

- **Ceza:** ilk seferinde I.tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men, tekrarında II.tip ceza uygulanabilir
- 18.**Toplu olarak direniş yapmak, taşımacılık yapmamak, taşımacılığı aksatmak, gösteri yapmak vb. eylemlerde bulunmak.
- **Ceza:** Ruhsat iptali cezası uygulanır.
- 19.**Belirlenen ücret tarife cetveline uymamak
- **Ceza:** ilk seferinde I.tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip, dördüncüsünde ruhsat iptali cezası uygulanabilir
- 20.**Denetim görevlilerine T.C.K. çerçevesinde silah kapsamında değerlendirilen aletlerle saldırıda bulunmak.
- **Ceza:** İlk seferinde III. tip, tekrarında ruhsat iptali cezası uygulanabilir
- 21.**Ücretli, indirimli ve ücretsiz yolculara ait kart örneklerini gösteren tabloyu asmamak.
- **Ceza:** ilk seferinde I.tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir
- 22.**Yönetmeliğin 14.maddesinin 14. fıkrası ve 15. fıkrasında belirtilen reklamlarla ilgili esaslara uymayanlara
- **Ceza:** ilk seferinde I.tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men,
- 23.**Yolcuları herhangi bir sebeple taşımamak, araçtan, indirmek, güzergâhı üzerindeki duraklarda durmama ve duraklardan transit geçme,
- **Ceza:** ilk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir
- 24.**Taşımacının hattındaki Kooperatife üye olmadan ferdi olarak taşımacılık yapması,
- **Ceza:** İlk seferinde II. tip, tekrarında ruhsat iptali cezası uygulanabilir
- 25.**Toplu taşıma araçlarının sınırlı sorumlu oldukları alanlar dışında başka ilçe, belde veya kooperatifin yolcusunu taşıması,
- **Ceza:** ilk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir
- 26.**Çalışma ruhsatındaki kapasiteden fazla yolcu taşımak,
- **Ceza:** ilk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir
- 27.**Aracın Daire Başkanlığınca belirlenen yerlerine 444 10 52 Alo Ulaşım numarasını asmamak,
- **Ceza:** ilk seferde I.tip, tekrarında II. tip ceza uygulanabilir
- 28.**Çalışma ruhsatına vize yaptırmadan çalışmak
- **Ceza:** ilk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir
- 29.**Milli ve Dini Bayramlarda belirlenen ebatlarda bayrak asmamak,
- **Ceza:** ilk seferde I.tip, tekrarında II. tip ceza uygulanabilir
- 30.**Sürücülerin kullanacakları aracın gerektirdiği yasalarla belirlenmiş (Sürücü Belgesine) Ehliyete sahip olmadan çalışması,
- **Ceza:** İlk seferde II. tip, ikinci seferde III. tip ve sürücünün işten çıkarılması, üçüncü seferde ruhsat iptali uygulanabilir
- 31.**Sigortasız sürücü personel çalıştırılması
- **Ceza:** ilk seferde I.tip, tekrarında II. tip ceza uygulanabilir
- 32.**Toplu Taşıma Sürücü Kartı olmadan personel çalıştırılması. Daire Başkanlığı'ndan izinsiz yardımcı personel çalıştırmak,
- **Ceza:** ilk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir
- 33.**Araç Çalışma ruhsatını, Toplu Taşıma Sürücü Kartı belgesini ve sürücü belgesini araçta bulundurmamak ve istenildiğinde görevliye ibraz etmemek,
- **Ceza:** ilk seferde I.tip, tekrarında II. tip ceza uygulanabilir
- 34.**Aracın dışında belirlenen yere ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖZEL HALK OTOBÜSÜ yazısı ve araç ruhsat numarasını yazmadan çalışmak.
- **Ceza:** ilk seferinde I.tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir.

35. Araç yenileme ve devir işlemlerini zamanında yaptırmamak, yaptırmadan aracı çalıştırmak, Çalışma Ruhsatı olmadan hatta çalışmak,

- **Ceza:** İlk seferinde II. tip, tekrarında Ruhsat İptali cezası uygulanabilir

36.Ücret Toplama Cihazına Toplu Taşıma Sürücü Kartını takmadan veya okutmadan sefere başlamak.

- **Ceza:** ilk seferinde I.tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

37.Ücret toplama cihazına (Validatör) hat kodu ve yönünü girmeden sefere başlamak,

- **Ceza:** ilk seferinde I.tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

38. Araç içerisinde yönetmeliğin 14 .maddesi 3.fıkrasındaki şartları yerine getirmeme,

- **Ceza:** İlk seferinde I.tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

39. Elektronik Validator Cihazını kapatmak, üzerinde tahribat yapmak,

- **Ceza:** İlk seferinde I.tip ve uygun hale getirinceye kadar seferden men, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

40. Toplu Taşıma Sürücü Kartını sahibi dışında kullanılması

- **Ceza:** İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

41. Duraklarda izinsiz hat sorumlusu çalıştırılması veya kâhya ya da muavin adı altında personel çalıştırılması

- **Ceza:** İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

42. Savaş durumu, seferberlik hali, olağanüstü hal uygulaması, deprem, sel baskını gibi doğal afetler Daire Başkanlığı lehine mücbir sebep kabul edilip bu gibi durumlarda Daire Başkanlığı tarafından işleticiye yapılacak yazılı bildirimle araçları Daire Başkanlığı'nın emrine ücretsiz tahsis etmemek.

- **Ceza:** III. Tip ceza veya ruhsat iptali cezası uygulanabilir

43.Çalışma Ruhsatı'nda tahribat veya değişiklik yapmak

- **Ceza:** İlk seferinde III. tip, ikinci kez tekrarında ruhsat iptali cezası uygulanabilir

44. Araç Ruhsat numarası ve plaka aynı olmaması,

- **Ceza:** İlk seferde II. tip, ikinci seferde III. tip ve üçüncü seferde ruhsat iptali uygulanabilir

45. Kamera kayıtlarını ibraz etmeme, kamera kayıtları silmek ya da değişiklik yapmak kaydı ile imha etmek

- **Ceza:** İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

46. Araç içerisinde sürücü personel tarafından bulunan seyahat kartlarının Daire Başkanlığına iade edilmemesi ve sürücü tarafından usulsüz kullanılması

- **Ceza:** İlk seferinde II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

47. Yolcudan alınan fazla ücreti iade etmeme

- **Ceza:** İlk seferde I.tip, ikinci seferinde II. tip, üçüncü seferinde sürücünün işten çıkarılması uygulanabilir

48. Araçlarda "Havalı Korna" olarak tabir edilen klakson sistemi kesinlikle bulundurulamaz ve kullanılamaz. Yolcu çağırmak amacıyla klakson kesinlikle çalınamaz.

49. Seyrüsefer sırasında sürücüler mücbir sebepler hariç iletişim araçları ve haberleşme cihazlarıyla konuşmak.

- **Ceza:** İlk seferde I.tip, ikinci seferinde II. tip, üçüncü seferinde sürücünün işten çıkarılması uygulanabilir

50.18.maddenin 10. fıkrasının a-b-g-h bendleri dışında kalan c-d-e-f-ı bendlerinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında

- **Ceza:** İlk seferde I.tip, ikinci seferinde II. tip, üçüncü seferinde sürücünün işten çıkarılması uygulanabilir

51. Yönetmelik maddelerinde yapılması emredilen veya yapılması men edilen yukarıdaki suç niteliği içeren eylemler dışında kalan uygulama ve davranışlara,
- **Ceza:** İlk seferinde I. tip, tekrarında II. tip, tekrarında III. tip ceza uygulanabilir

Ceza Bedelini Ödemeyenler

MADDE 21 - Bu yönetmelik çerçevesinde, ceza karşılığı ödeme yükümlülükleri en geç, cezanın tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenecektir. Ödemenin gecikmesi halinde 6183 sayılı kanundaki hükümler uygulanır.

Sigortalar

MADDE 22 - İşletmeciler toplu taşıma araçlarını Karayolu Taşımacılığı Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası yaptırmak zorundadır. Sigortasız veya eksik sigortalı araçlara, sigortaları tamamlanıncaya kadar (hizmetten men) cezası uygulanır.

Yeniliklerin Uygulanması

MADDE 23 - UKOME teknolojinin getirdiği her türlü yeniliği toplu taşıma araçlarında uygulama hakkına sahiptir. Bu yeniliklerin şartnamede belirtilmiş olması gerekmez.

Mevzuata Aykırı Yönlendirme

MADDE 24 - Yönetmelik hükümlerine uymamaları yönünde üyelerine telkinde bulunan kooperatifler, odalar, şirketler hakkında ilgili kanunlar gereğince yasal işlem yapılacaktır.

Yürürlük

MADDE 25 - İş bu yönetmelik, Ordu Büyükşehir Belediye Meclisinin kararı ve ilanı ile yürürlüğe girer.

Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra, Belediye meclisimizin 14.08.2014 tarihli ve 2014/086 sayılı Özel Toplu Taşıma Araçları Yönetmeliği; Belediye meclisimizin 14.04.2015 tarihli ve 2015/086 sayılı Özel Toplu Taşıma Araçları Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile 11.08.2016 tarihli ve 2016/219 sayılı Özel Toplu Taşıma Araçları Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yürürlükten kalkar.

Yürütme

MADDE 26 - Bu yönetmeliği Belediye Başkanı yürütür.

Hüküm Bulunmaması Durumu

Madde 27 – Bu Yönetmelikte hüküm bulunmaması durumunda Belediye Encümeni ile görev alanına giren konularda UKOME Genel Kurulunun aldığı ve alacağı kararlar uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1 - Tüm toplu taşıma araç sahipleri, araçlarını 07.07.2005 tarih ve 5378 sayılı yasanın gereği olarak, yasal süre sonuna kadar engelli biniş standartlarına uygun araç haline getirilecektir. Yasal süre sonunda araçlarını uygun hale getirmeyen taşımacının Çalışma Ruhsatı yenilenmeyecek ve çalışma izni verilmeyecektir.

GEÇİCİ MADDE 2 - Tüm toplu taşıma araçları alınan UKOME Kararı gereği olarak, yasal süre sonuna kadar, araç boya rengini kararda belirtildiği şekle uygun hale getirecektir. Yasal süre sonunda araçlarını uygun hale getirmeyen taşımacının Çalışma Ruhsatı yenilenmeyecek ve çalışma izni verilmeyecektir.

GEÇİCİ MADDE 3 - Tüm toplu taşıma araçları alınan UKOME Kararı gereği olarak, yasal süre sonuna kadar, kararda belirtildiği şekle uygun olarak kamera sistemini uygun hale

getirecektir. Yasal süre sonunda araçlarını uygun hale getirmeyen taşımacının Çalışma Ruhsatı yenilenmeyecek ve çalışma izni verilmeyecektir.

GEÇİCİ MADDE 4 – Mevcut çalışma ruhsatları ve süresi dolan D-4 Yetki Belgelerinin bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yenilenecektir.